

Eltűnő nemzedék

Láttam nemzedékem a Múlásban. A Múlás tornyának legalján ücsörögtek bambán és értetlenül, és megrepedt szívükkel trombitáltak. Hát megtörtént. Velünk is megtörténhet a furaság legalja. Mennyi kikezdzhetetlen furaság hirtelen! Nahát! Láttam nemzedékem a Nagy Kórteremben hörögve, szipákolva a veszékelésben. Jaj. Jaj. Hajdanvolt fű-fickók, most aztán hová lesztek? „Megyünk a múlásba, megyünk a porba, igaz valónkba, kikezdett bennünk’ az idő ráspolya, átreszeltettünk az életen. Fényesedők vagyunk immár, és simulók, mint a ránk hulló televény. Maradékok, ha még itt vagyunk, glancoljuk ki magunkat az ünnepélyre!”

A halál evangéliumát fiatal filozófusok írják. Rettegő kézzel, kerülgetve a forró kását, méricskélve a kimondhatatlant, kinek neve: Rút vagy *mindenek előtt: Gond*, mint Heideggernél. Micsoda zagyvaság! Kérdezték volna Szókratészt: – *Ne feledd, Aszklépiosznak kakassal...* Mert vannak a fontosnál fontosabb ügyek, édes Xantippe... Porból porrá: ez a végső igazság. Azóta se leltek rá nagyobbra.

Láttam nemzedékem a Halál keresztjére feszítve a közös kórteremben. Ollé József nemzedéktársam háromnegyed évszázad történelmével vállain rövid időt töltött viaskodásban a megszűnő Idővel, elcsendesedett a Farkasok Óráján, amikor bármi megtörténhet. Bármi. És lőn... Jött a nővér, lecsatolta a pelenkát, kihúzta a férfialázó katétert, helyzetbe igazította a pucér kadáveret, majd az orvos, aki megállapította: immár mehet mindaz, ami néhány órája még Ollé József volt, akivel együtt éltünk, akivel este még meleg húslevest vacsoráztatott a család. Mindössze ennyi. Aztán a tapintatos elhallgatás. Hiszen nem történt említésre méltó. Nagyjából így éri végét a huszadik századi ember...

Velünk. Mivégre hát a küzdés, *a kiontott vér?* Bizony, *nem csináltunk házat*, ahol Isten is ellakhatna, s ha betérünk hozzá, kínálna borral, üléssel: beszéljünk. Isten hajléktalan. Gyomrában tablettás nedű, bolyong az Orionban, és mi nem hívjuk többé. Mihez is kezddhetne szégyenünkkel?

Baka István, Cseh Tamás, Deák László, Nagy Gáspár, Petri György:
merre? *Láttam nemzedékem* a korai előre futásban, a gyászban, de a gyász
múlékony semmi. A Nagy Kórterem alvást színlel a röpködő halálban.
A félelem fejére húzza paplanát, onnan füelve a némaságot:
közelg-e? Ám a halál se tér, se idő. S az elszálló lélek is anyagtalan,
legalábbis: illan valahová. Tettetve: Istené. Tettetés nélkül: újabb semmi.
Fogalomtalan a sírás. Ezt sirathatjuk az örök körforgásban.
Mindig magunkat. Csak a szenvedés enyészik el,
ahogy peregnék fölöttünk az órák, figyelmezve a telő időt:
lankad, meg-megakad, kattan utolsó, majd eltűnik hirtelen.

1965: Horvátország, Fiume, Korzó (Fortepan / Gyöngyi)

